शहिद लखन गाउँपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम मस्यौदा २०७७

शहिद लखन गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

घैरुङ्ग गोरखा,

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

शहिद लखन गाँउपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम १-३ २०७७

शहिद लखन गाउँपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम १-३ २०७७

शहिद लखन गाउँपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम मस्यौदा २०७७

विषयवस्तुको विस्तृतीकरण

कक्षा १

क्र. सं.	क्षेत्र	विषयवस्तु	सिकाइ उपलब्धि	विषयवस्तुको विस्तृतीकरण	सिकाइ सहजीकरण क्रियाकलाप	मूल्याङ्कन प्रक्रिया	अनुमानित घण्टा	कैफियत
१.	हाम्रो गाउँपालिका	• परिचय	• आफ्नो गाउँपालिकाको नाम भन्न, • आफू बसोबास गरेका वडाको नाम बताउन • आफू बसोबास गरेको टोल/ बस्तीको नाम बताउन • आफ्नो घर वरपरको बाटो/ घाटो सडकको नाम बताउन	• आफ्नो गाउँपालिकाको नाम • वडाको नाम • टोल बस्तीको नाम • टोल बस्ती वरपर रहेका सडकको नाम	• शिक्षकले आफ्नो परिचय दिने • विद्यार्थीलाई आफ्नो परिचय दिन सिकाउने • आफू बसोबास गरेको ठाउँ तथा नजिकका नातेदारको घर ठेगाना बताउन लगाउने • विद्यार्थीले प्रयोग गर्ने बाटो घाटो सोधी सूचीकरण गर्ने	• आफ्नो पूरा ठेगाना आउने गरी परिचय दिनुहोस् । • आफ्नो वरपर रहेका बाटो घाटोको नाम बताउनुहोस् ।	२०	
		• भौगोलिक बनावट	• आफू बसेको स्थानको भौगोलिक बनावट बताउन	• आफ्नो बस्ती वरपरका पहाड, मैदान पहिचान	• विद्यार्थीले देखेको भिरालो समथर भागको स्मरण गराई ऊ बसेको स्थानको बनावट बताइदिने	• पहाड र समथर भागको फरक बताउनुहोस् ।		
		• जातजाति	• आफ्नो बस्तीमा रहेका थरहरुको नाम बताउन	• आफ्नो बस्तीमा रहेका थरहरुको नाम	• विद्यार्थीहरुको आफ्नो थर सोधी विभिन्न थरको नाम बताउने	• विभिन्न थरहरुको नाम बताउनुहोस् ।		

२.	प्राकृतिक स्रोत र सम्पदा	• वनजङ्गल •	• आफ्नो घर वरपर रहेका बोटविरुवाको नाम बताउन	• आफ्नो घर वरपर पाइने बोट बिरुवाको नाम	• आफ्नो घर वर पर रहेका बोटविरुवाहरु संकलन गर्न लगाई तिनीहरुको नाम बताई दिने	• तपाईको वरपर पाईने कुनै ५ बिरुवाहरुको नाम भन्नुहोस् ।	१५	
		• जडिबुटी	• आफ्नो घर वरपर पाइने जडिबुटी (तुलसी, लसुन, बेसार,अमला,अदुवा,दुबो,घ्युकुमारी ,असुरो,गुर्जो, बेल)को नाम बताउन	• आफ्नो घर वरपर पाइने जडिबुटी(तुलसी,लसुन, बेसार,अमला,अदुवा,दुबो,घ्युकुमारी ,असुरो,गुर्जो,बेल)को नाम	• घर वरपर पाइने जडिबुटी(तुलसी,लसुन, बेसार,अमला,अदुवा,दुबो,घ्युकुमारी ,असुरो,गुर्जो,बेल) अभिभावकको परामर्शमा ल्याउन लगाई जडिबुटीको पहिचान गराउने	• कुनै ४ ओटा जडिबुटीको नाम भन्नुहोस् ।		
		• पानीको स्रोत	• आफ्नो घरमा प्रयोग भएको पानीको स्रोत बताउन	• आफ्नो घरमा प्रयोग गर्ने पानीको स्रोत पहिचान र प्रयोग	• प्रत्येक विद्यार्थीले प्रयोग गर्ने पानीका स्रोतहरु बताई दिने • विद्यालयबाट सबभन्दा नजिक रहेको पानीको स्रोतको अवलोकन भ्रमण गराउने • पानीको प्रयोगबाट गरिने क्रियाकलापको छलफल गराउने	• पानीका स्रोतहरुको सूची बनाउनुहोस् । • घरायसी काममा पानीको प्रयोग हुने क्रियाकलापको नाम बताउनुहोस् ।		
३.	धार्मिक र साँस्कृतिक सम्पदा	• स्थानीय मठ, मन्दिर,थान, गुम्बा, मस्जिद, चर्च	• आफू बसोबास गरेको वर पर रहेका धार्मिक स्थलको पहिचान गर्न	• घर नजिकको मठ, मन्दिर,थान, गुम्बा, मस्जिद, चर्चको पहिचान	• विद्यालय आसपास रहेका धार्मिक स्थलहरुको सूचीकरण गरी कुनै एक स्थानको अवलोकन गराउने	• धार्मिक स्थलहरुको सूची तयार गर्नुहोस् ।	२५	
		• पर्व, मेला, जात्रा	• घर नजिक लाग्ने पर्व मेला जात्राको बारेमा बताउन	• घर नजिक लाग्ने पर्व मेला जात्राको पहिचान	• विद्यार्थी आफू गएको पर्व मेला जात्रामा देखेको कुरा सुनाउन लगाउने र शिक्षकले त्यहाँ गरिने क्रियाकलापका बारेमा बताइदिने	• पर्व, मेला, जात्रामा गरिने क्रियाकलापको बारेमा बताउनुहोस् ।		

शहिद लखन गाउँपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम २०७७

		• स्थानीय जातजातिको भाषा, धर्म, कला, सँस्कृति, रीतिरिवाज	• आफ्नो समुदायमा बोलिने भाषा र धर्मको बारेमा पहिचान गर्न	• आफ्नो समुदायमा बोलिने भाषा र धर्मको पहिचान गर्न	• समुदायमा बोलिने भाषा र धर्मको बारेमा छलफल गरी सूची तयार गर्ने	• समुदायमा बोलिने भाषा धर्मको नाम भन्नुहोस् ।		
		• परम्परागत सङ्गीत	समुदायमा बजाइने परम्परागत बाजा (मादल, झुर्मा, खैजडी, मूरली, बाँसुरी)हरुको चिन्न	• परम्परागत बाजा (मादल, झुर्मा, खैजडी, मूरली, बाँसुरी) परिचय	• समुदायमा पाइने परम्परागत बाजाहरुको सूची तयार गरी प्रदर्शन गराउने	• परम्परागत बाजाहरुको नाम बताउनुहोस् ।		
४.	ऐतिहासिक सम्पदा, ऐतिहासिक व्यक्तित्व, शहीद तथा बेपत्ताजन र पर्यटकीय स्थल,	• ऐतिहासिक व्यक्तित्वहरु	• ऐतिहासिक व्यक्तित्व (प्रथम शहीद लखन थापा मगर,जयसिंह चुमी मगर, भीमसेन थापा,)को पहिचान गर्न	• ऐतिहासिक व्यक्तित्वको पहिचान (प्रथम शहीद लखन थापा मगर,जयसिंह चुमी मगर, भीमसेन थापा,)	• प्रथम शहीद लखन थापा मगर,जयसिंह चुमी मगर, भीमसेन थापा, को फोटो देखाई संक्षिप्त परिचय दिने	• शहिद लखन गा.पा. भित्रका ऐतिहासिक व्यक्तित्वहरुको परिचय दिनुहोस् ।	२५	
		• गुफा	• गुफाको परिचय बताउन	• गुफाका परिचय	• गुफाको अवलोकन भ्रमण • गुफाको भिडियो प्रदर्शन • गुफाको सामान्य परिचय	• गुफा भनेको के हो ?		
५.	पेसा, व्यवसाय र आर्थिक क्रियाकलाप	• कृषि	• समुदायमा गरिने खेतीपातीको पहिचान गर्न	• समुदायमा गरिने खेतीपातीको पहिचान	• मकै खेती,, धान खेती, कोदो खेती आदिको अवलोकन भ्रमण • कृषि कर्मका फोटो प्रदर्शन	• समुदायमा गरिने कुनै ५ खेतीपातीको नाम लेख्नुहोस् ।	२०	
		• व्यापार	• समुदायमा गरिने व्यापारको पहिचान गर्न	• आफ्नो घर, टोल, छिमेकमा गरिने व्यापारको पहिचान	• व्यापारिक स्थानको अवलोकन भ्रमण • व्यापारको अभिनय • व्यापारको श्रव्य दृश्य सामग्री प्रदर्शन	• व्यापार भनेको के हो ? • व्यापार कसरी गरिन्छ ? • तपाइँको समुदायमा गरिने कुनै ५ ओटा व्यापारको नाम भन्नुहोस् ।		
		• स्थानीय सीप/प्रविधि	• स्थानीय परम्परागत प्रविधिको परिचय बताउन	• परम्परागत स्थानीय प्रविधिको सामान्य परिचय	• ढिकी जाँतोको बारेमा छलफल, प्रश्नोत्त	• ढिकी र जाँतोबाट गरिने ५/ ५ ओटा		

शहिद लखन गाँउपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम २०७९

					• ढिकी जाँतोबाट गरिने क्रियाकलापहरुको छलफल	क्रियाकलाप बताउनुहोस् ।		
६.	सामाजिक मूल्य, मान्यता	• पारिवारिक/छिमेकी शिक्षा आदर सत्कार	• परिवारका सदस्यहरु बीच उचित नाता लगाउने र आदर सत्कार गर्न	• पारिवारिक नाता र सम्बोधन	• नाता सम्बन्धको अभिनय, छलफल, प्रश्नोत्तर	• नाता अनुसार प्रयोग गरिने आदरवाची शब्दहरु लेख्नुहोस् ।	१५	
		• जीवनशैली	• व्यक्तिगत प्रयोगका सामानको उचित प्रयोग र व्यवस्थापन	• व्यक्तिगत प्रयोगको सामानको उचित व्यवस्थापन • जुत्ता कपडा लगाउने • पाठ्यपुस्तक, आफूले प्रयोग गर्ने सामग्रीको हिफाजत गर्ने	• विद्यार्थीले दैनिक व्यवहारमा गरेका क्रियाकलापको अवलोकन • टाँक लगाउने, जुत्ताको तन्ना बाँध्ने, किताब मिलाउने, अन्य प्रयोगका सामग्री जतन गर्ने अभिनय, छलफल	• दैनिक जीवनमा प्रयोग गरिन सामग्रीको प्रयोगात्मक अभ्यास		
७.	स्वास्थ्य, सरसफाइ र खेलकुद	• योग	• साधारण योग र व्यायाम गर्न	• योग र व्यायामको प्रारम्भिक सीप सम्बन्धी जानकारी	• ज्ञान मुद्रा -आँखा चिम्लेर बुढी र चोर औंलाको टुप्पा जोडेर ३ औंला सोझो गरेर घुँडामा राखी शान्त बस्ने अभ्यास गर्न लगाउने • २ ओटा साधारण कवाज गर्न लगाउने ।	• ज्ञान, मुद्राको र कवाजको प्रयोगात्मक अभ्यास ।	१५	
		• सरसफाइ	• व्यक्तिगत सरसफाइ गर्न	• व्यक्तिगत सरसफाइ	• नङ, कपाल, दाँत, कपडा लगायतका अवलोकन गरी विद्यार्थीको अवस्थाबारे जानकारी लिने । • व्यक्तिगत सरसफाइबाट हुने फाइदाहरु छलफल गर्दै शरीरका अंगहरु ससफाइ गर्न प्रेरित गर्ने	• व्यक्तिगत सरसफाइ भनेको के हो ? • व्यक्तिगत सरसफाइको फाइदा र बेफाइदाहरु के के हुन् ?		

शहिद लखन गाउँपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम १-३ २०७७

					• व्यक्तिगत सरसफाइ भए नभएको विद्यार्थीको सहभागितामा अवलोकन गर्ने			
		• व्यायाम	• सतर्क, गोडाफाट, नमस्ते गर्न	• सतर्क, गोडाफाट, नमस्ते	• सतर्क, गोडाफाट, नमस्तेको अभिनय	• सतर्क, गोडाफाट, नमस्तेको क्रियाकलापबाट मूल्याङ्कन		
		• स्थानीय खेल • गीर, खुट्टी, गट्टा	• स्थानीय खेल(भेट्टाइ, लुकामारी) को बारेमा बताउन	• स्थानीय खेल (भेट्टाइ, लुकामारी)	• (भेट्टाइ, लुकामारी) को परिचय दिने ।	• स्थानीय खेलको नाम बताउनुहोस् ।		
८.	हरित विद्यालय	• बालउद्यान/फूलबारी	• बाल बगैंचामा रहेको फूलहरुको नाम बताउन	• बालबगैंचाको परिचय	• बाल बगैंचाको अवलोकन गरी बगैंचामा लगाइएका फूलहरुको नाम बताइदिने • बाल बगैंचाको चित्र सङ्कलन, भिडियो प्रदर्शन र छलफल	• बाल बगैंचा भनेको के हो ? • बाल बगैंचामा हुने कुनै ५ ओटा फूलहरुको नाम बताउनुहोस् ।	१५	
		• करेसाबारी निर्माण	• करेसाबारीमा लगाइएको तरकारीहरुको नाम बताउन	• करेसाबारीको परिचय	• करेसा बारीको अवलोकन गर्ने • करेसा बारीमा लगाइने तरकारीको नाम बताइदिने । • करेसा बारीको महत्व बताइदिने ।	• करेसाबारी भनेको के हो ? • करेसाबारीमा लगाइने ५ प्रकारका तरकारीहरुको नाम लेख्नुहोस् । • करेसाबारीको महत्व बताउनुहोस् ।		

शहिद लखन गाउपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम १-३ २०७९

९.	प्रकोप तथा विपत् व्यवस्थापन	• परिचय • बँच्ने उपाय	• प्रकोपको सामान्य परिचय दिन	• प्रकोपको परिचय (बाढी, पहिरो, आगलागि)	• प्रकोपको परिचय (बाढी, पहिरो, आगलागि) • छलफल गरी सामान्य परिचय दिने।	• कुनै ५ किसिमका प्रकोपको नाम लेख्नुहोस्। • बाढी कसरी जान्छ लेख्नुहोस्।	१०	

शहिद लखन गाँउपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम १-३ २०७९